

Pozměňovací návrh

k vládnímu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

(sněmovní tisk 611/0)

předkládá: Mgr. Nina Nováková

1. V článku I. se vkládá nový bod 1, který zní:

„1. V § 2 odst. 2 nově zní:

„(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod, plnění občanských a společenských povinností, odpovědnosti a sociální soudržnosti,
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- f) poznání světových kulturních hodnot a tradic a utváření respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- g) pochopení a osvojení evropských kulturních hodnot a tradic vycházejících z duchovního odkazu antiky, křesťanství a humanismu,
- h) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“.

následující body se přečíslovají

Odůvodnění:

Cílem pozměnovacího návrhu je provést v § 2, odst. 2 zákona 561/2004 Sb. (dále jen školský zákon) takové změny, které odpovídají potřebám současnosti, pomohou lépe naplnit úkol systému vzdělávání v ČR jako veřejné služby, posílí úlohu škol jako nejvlivnější, nejuniversálnější a nejsystematičtější integrující instituci ve společnosti této země. Dovoluji si parafrázovat J.A.Komenského (Didactica Magna, IX.), který jako cíl vzdělávání, jež má být určeno všem bez rozdílu, uvádí: aby všichni mohli prožít užitečně život přítomný a byli připraveni na důstojnou budoucnost.

Pozměňovací návrh

a) přidává k cílům, kterých má být dosaženo na úrovni pochopení a uplatňování zásad vedle demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod také plnění občanských a společenských povinností

Jsme přesvědčeni, že k postupnému všestrannému zrání lidské osobnosti patří vědomí, že s právem je vždy spjata také povinnost, stejně jako se svobodou odpovědnost. Nutnost zlepšit úroveň občanského vzdělávání rezonuje již delší dobu v odborné veřejnosti včetně MŠMT.

Vést k plnění společenských povinností znamená učit člověka od dětství pozitivně přijímat jednotlivé sociální role jako výzvu a úkol, při jehož zvládnutí podle individuálních možností naplňujeme svůj osobní, profesní, společenský i občanský život.

b) nově odlišuje úroveň dosaženého cíle u světových a evropských kulturních hodnot a tradic

V dosavadním textu se v obou případech stanovuje cíl "poznat", tedy pouze získat informace o něčem. Domníváme se, že je to v pořádku se světovými kulturami, abychom si byli vědomi různorodosti světových kultur a respektovali je. Zcela jiné je to však s naší vlastní evropskou kulturou, za jejíž uchování neseme odpovědnost. Proto je důležité její hodnoty a tradice pochopit a osvojit si jako pozitivní sílu, která naši společnost spojuje a nese dál. V pozměňovacím návrhu se také hovoří o pramenech evropské kultury: antika, křesťanství a humanismus.

K odkazu antiky patří důvěra v rozumové poznání světa, trvalá přítomnost mravních principů, důraz na estetický rozměr života, vědomí spoluodpovědnosti občanů za stát a státní zřízení, přesné vymezení role práva jako stálého usilování o spravedlnost. Také požadavek, aby právní normy nebyly v rozporu s rozumnou praxí, ani s vyššími mravními principy.

K odkazu křesťanství patří, spolu s klíčovým Desaterem přijatým z judaismu, sociální citlivost a ochota pomáhat oslabeným, důsledné respektování lidské důstojnosti, poskytování šance k nápravě chyb, schopnost odpouštět. Patří tam i zásadní přitakávání životu a pozitivním lidským citům a z toho plynoucí snaha o konstruktivní a mírové řešení konfliktů.

Humanismus v několika dějinných etapách spojuje odkaz antiky a křesťanství a postupně stanovuje odpovědi na tři základní otázky: v čem jsme si rovni, v čem je třeba zachovat svobodu a v jakých oblastech máme být solidární.

c) v návaznosti na uvedená doplnění navrhuje v rámci existujících bodů dva přesuny, které uvádějí cíle do zřetelnějších souvislostí.

Vzhledem k tomu, že § 2 školského zákona má zásadní význam, avšak především deklaratorní

povahu, nevzniká nutnost dalších legislativních změn ani změn v zásadních dokumentech našeho vzdělávacího systému (např. Rámcově vzdělávací program)

V Praze 6. 1. 2016